

Tiếp thị Saigon

LỢI BẤT CẬP HẠI TỪ NHỮNG CHÍNH SÁCH LÃI SUẤT "SÁNG TẠO"

PHONG SỰ ANH

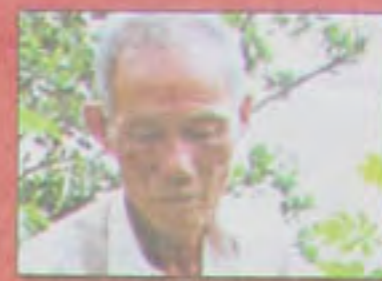
TRUNG TÂM XÚC TIẾN THƯƠNG MẠI VÀ ĐẦU TƯ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Nguồn thịt heo tết sẽ không thiếu (tr12)

KTS Joshua William Levine: sống hết mình với từng ngày (tr25)

Ông già tình nguyện trông rừng ở vườn quốc gia (tr33)

TP.HCM: tắc hai phương án nâng cấp xe buýt (tr9)

Gas tăng giá, chuyển sang bếp từ (tr17)

BÁC SĨ TRÒ CHUYÊN: Đòi điếu về "thực phẩm của thần thánh" (tr28)

Sản phẩm xưa như Giáng sinh

1.1.2011: công bố doanh nghiệp được cấp nhãn hiệu Hàng Việt Nam chất lượng cao 2011

Quy trình cấp chứng nhận nhãn hiệu Hàng Việt Nam chất lượng cao do người tiêu dùng bình chọn năm 2011 đã hoàn tất giai đoạn điều tra thăm dò người tiêu dùng, chuẩn bị xem xét hồ sơ doanh nghiệp để công bố chính thức vào dịp 1.1.2011.

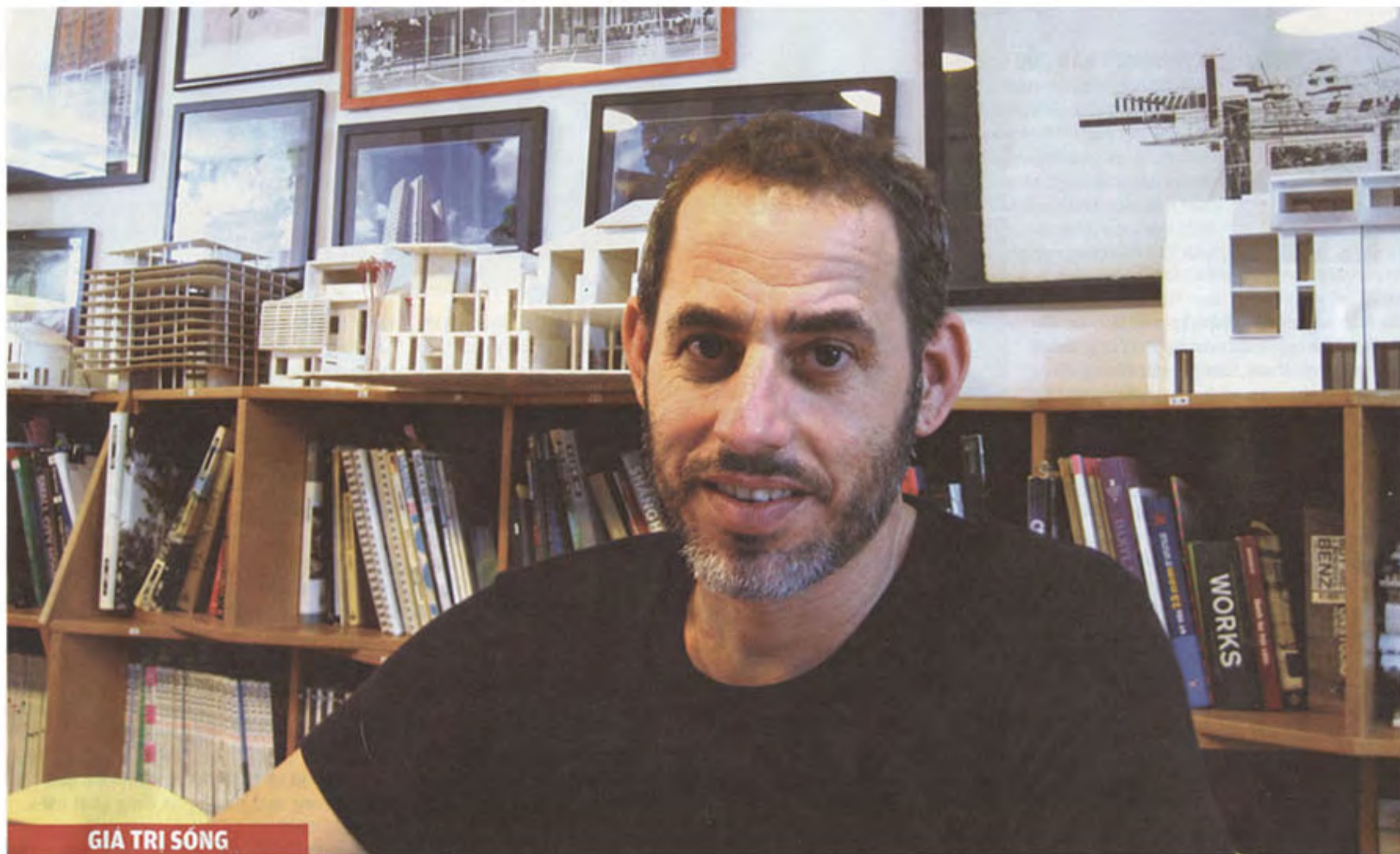
Cùng với các tiêu chí điều tra xã hội học với người tiêu dùng, năm 2011, báo *Sai Gon Tiếp Thị* thống nhất cùng Hội Doanh nghiệp hàng Việt Nam chất lượng cao nâng cao yêu cầu về tinh minh bạch của doanh nghiệp về chất lượng sản phẩm, về giải quyết môi trường, về trách nhiệm xã hội. Đặc biệt, nhằm đảm đương vai trò là lực lượng doanh nghiệp nòng cốt thực hiện chủ trương Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam, Hội Doanh nghiệp hàng Việt Nam chất lượng cao tham khảo ý kiến doanh nghiệp và đề nghị xác lập rõ tiêu chí xuất xứ Việt Nam của sản phẩm. Theo đó, từ 14.11, Hội Doanh nghiệp hàng Việt Nam chất lượng cao tiến hành các phiên họp theo ngành hàng để xác lập tiêu chí thống nhất làm rõ khai niệm sản xuất tại Việt Nam theo từng ngành hàng.

Về hàm lượng sản xuất tại Việt Nam trong nhiều năm qua, tùy theo ngành hàng, thường xuất hiện ở các cấp độ: chuỗi giá trị từ công nghệ, lao động, quản trị, nguyên liệu được tạo ra ở trong nước; sử dụng lao động, nguyên liệu và hệ thống quản trị trong nước, nhập khẩu công nghệ; sử dụng lao động và quản trị trong nước, nhập khẩu nguyên liệu, công nghệ; nhập bán thành phẩm, bộ linh kiện về lắp ráp tại Việt Nam; nhập khẩu toàn bộ, chỉ hoàn tất sản phẩm tại Việt Nam.

Cuộc điều tra xã hội học với người tiêu dùng năm nay tập trung vào ba đối tượng tiêu dùng hộ gia đình, cá nhân và nhà phân phối. Tổng số phiếu thực hiện: 31.125 phiếu. Tổng số địa bàn điều tra: 15 tỉnh/thành.

(tr12) (xem tiếp trang 2)

Ảnh: Trần Việt Đức

GIA TRI SỐNG

KTS JOSHUA WILLIAM LEVINE

Sống hết mình với từng ngày

Vẻ đẹp bình dị, cổ xưa của Sài Gòn, không gian, ánh nắng và những chất liệu của miền nhiệt đới đã là nguồn cảm hứng bất tận giúp Joshua William Levine, tổng giám đốc công ty kiến trúc Realarchitecture Việt Nam, sáng tạo gần 1.000 tác phẩm "kiến trúc xanh" cho Việt Nam trong suốt 16 năm qua.

Tốt nghiệp khoa thiết kế đại học Harvard năm 1992, từng làm việc ở Mỹ, Tây Ban Nha, Nhật Bản, Trung Quốc... lý do gì anh chọn Việt Nam để khởi nghiệp kinh doanh?

Ấn tượng đầu tiên về Việt Nam với tôi là những khung hình gợi cảm của bộ phim Đông Dương, Mùi đu đủ xanh... Những không gian tràn đầy màu xanh, những căn nhà gỗ tinh tế với những đường cong mờ tối. Vẻ đẹp hoài cổ được tôn thêm bởi những con đường rợp bóng cây, những chiếc Vespa của thập niên 1960, và những thiếu

nữ trong tà áo dài kín đáo... Không gian thơ mộng ấy vẫn mãi hiện diện trong tôi, dù cho mọi thứ có đổi thay, hay tạm thời bị vùi lấp... Năm 1994, tôi sang Kuala Lumpur theo một dự án thiết kế nhà ở, trong một buổi tiệc tối tôi đã gặp một sinh viên Việt Nam chuyên ngành thiết kế xây dựng của đại học RMIT tại Úc. Luận văn tốt nghiệp của cô ấy chính là bản thiết kế quy hoạch Thảo cầm viên Sài Gòn. Chúng tôi lấy nhau, và duyên nợ với Việt Nam của tôi bắt đầu từ đó.

Là người Mỹ gốc Do Thái, học trò của Alvaro Siza, Hasegawa, Takamatsu, Kenzeang – những kiến trúc sư với nhiều công trình nổi tiếng thế giới... lại được tiếp xúc với nhiều nền kiến trúc, điều đó đã mang lại cho anh tầm nhìn như thế nào khi thiết kế những không gian sống khác nhau cho người Việt?

Khi tôi học bằng kiến trúc sư đầu tiên tại đại học California Berkeley, khoa thiết kế môi trường năm 1986, thuật ngữ "môi trường" được định nghĩa xoay quanh hai yếu tố kiến trúc tự nhiên và xã hội, được phát triển từ thập niên 1960, và trở thành hai quy tắc cơ bản của kiến trúc xanh sau này. Hai nhân tố này đã định hình phong cách thiết kế của tôi. Trong những năm qua kiến trúc xanh đã được quan tâm đặc biệt, trở thành một bước tiến sống còn của ngành kiến trúc, để hướng tới sự bền vững... Sự kết hợp kiến trúc và trang trí của Việt Nam với phong cách kiến trúc Mỹ, Úc, Áo, Pháp, Đức, Ý, Nhật, Tây Ban Nha, Thụy Sĩ, Thổ Nhĩ Kỳ... đã mang lại nhiều kiến thức chuyên sâu và sự hứng thú cho tôi và đồng

nghiệp, giúp tôi có cơ hội làm việc trong một môi trường hoàn toàn khác.

Từng giảng dạy tại đại học Kiến trúc TP.HCM, anh nhận thấy cần đào tạo thế nào để giúp giới kiến trúc Việt Nam có khả năng hội nhập thật sự?

Sau một thời gian giảng dạy, tôi hiểu rằng cách hiệu quả nhất để truyền nghề là thực hành chuyên môn qua những công trình thực tế. Điểm khác biệt lớn nhất là phương Tây rất chú trọng đào tạo những kiến trúc sư hiểu được những vấn đề của kiến trúc như kết cấu, công năng, chứ không tập trung chú ý mặt tiến. Kiến trúc Việt Nam ảnh hưởng rất nhiều phong cách Pháp, Trung Quốc và một chút của Liên Xô, thường chú trọng bên ngoài. Về quy hoạch, tôi đến Việt Nam từ năm 1996, khi ấy Việt Nam mới bắt đầu đổi mới, nhưng cho đến nay, dù có quan tâm đến kiến trúc hiện đại, tôi thấy Việt Nam vẫn còn nhìn cục bộ hơn là tổng thể.

Kiến trúc sư Việt Nam về kỹ năng, kỹ thuật rất tốt, nhưng khó tìm được những kiến trúc sư mà khả năng sáng tạo đáp ứng được vai trò thiết kế. Tôi đang tìm kiếm những kiến trúc sư có đủ bản lĩnh, đủ niềm tin vào khả năng sáng tạo của mình. Vấn đề là chính họ có chịu học hỏi hay không.

Anh nghĩ gì khi Sài Gòn, một thành phố 300 tuổi mà nhiều người cho rằng đang mất dần vẻ đẹp của riêng mình?

Đến Sài Gòn là đến với những con đường xưa, những di sản, những kiến trúc cổ đậm nét lịch sử,

KTS ĐẶNG TRẦN THU HẰNG

"Cô thế noi, kể từ sau năm 1975, Joshua W. Levine là một trong những kiến trúc sư tiên phong mang phong cách kiến trúc châu Âu vào Việt Nam. Mọi tương kiến trúc chuyên nghiệp đầy áp lực nhưng tôi cảm thấy may mắn vì được làm việc với ông, một kiến trúc sư tài năng, ca tình manh và tinh thần làm việc không biết mệt mỏi. Một người lãnh đạo nghiêm khắc, yêu cầu tinh tư giac cao, giúp bạn thân mỗi người cơ thế phat huy hết những gì mình cơ cho công việc chung".

Nhiếp ảnh gia PHAN QUANG

"Khả năng di cư rất mạnh giúp ông tiếp thu nhanh nhất về văn hoá, lối sống người Việt, để thể hiện trong các tác phẩm của mình. Sử dụng vật liệu địa phương, nhưng lối kiến trúc của ông không phải là một thứ lai căng, cắt dán, thường thấy, mà hài hoà với thời tiết, khí hậu, ánh sáng, con người Việt Nam, giá lại không đắt. Một người lặng lẽ, thông minh, đơn giản, luôn mong muốn thể hiện những tác phẩm đẹp không phải vì tiền".

văn hoá, hồn người. Quận 1, quận 3 trước đây đã được nhà quy hoạch xác lập rõ những đường phố thuộc về di sản, cần gìn giữ, nhưng chẳng hiểu tại sao nhà chức trách lại phá đi để xây dựng những công trình thương mại, làm mất đi vẻ đẹp trước đó. Không chỉ đường Đồng Khởi, tất cả trục đường chính hiện nay về kiến trúc đều bị phá vỡ hết. Xây cái mới không phải là phá bỏ cái cũ.

Vậy theo anh, Sài Gòn nên phát triển theo mô hình nào?

Bất cứ ở thời điểm nào của lịch sử, những nhà quy hoạch đô thị nên nghiên cứu vấn đề đô thị một cách hết sức cẩn trọng. Phải học hỏi bài học xương máu của các nước bạn như Singapore, Thái Lan, để gìn giữ những giá trị văn hoá, môi trường cho Sài Gòn và cho Việt Nam. Nhà đầu tư cũng cần phải có kiến thức, có đạo đức, không thể quá ích kỷ, chỉ nhìn thấy lợi ích của riêng mình, dùng sức mạnh kinh tế để tạo ra quyền lực. Khi đồng tiền tác động quá lớn đến nhà quy hoạch sẽ phá huỷ cấu trúc đô thị.

Áp lực lớn nhất với Sài Gòn là phát triển dân số quá nhanh, cơ sở hạ tầng chưa bảo đảm mật độ phát triển, thiếu những quy định pháp luật minh bạch về xây dựng và quy hoạch. Tại sao nhà chiến lược đô thị không định hướng ngoại vi để phát triển tương lai, hơn là tập trung vào khu vực nội ô TP.HCM? Những đô thị mới, đô thị vệ tinh sẽ thu hút dân nhập cư, tránh phá huỷ cấu trúc của Sài Gòn thành một đô thị khác với chính mình. Hình mẫu mang tính bền vững là cân bằng giữa những giá trị lịch sử, tinh thần, văn hoá sâu sắc, để làm cho kinh tế phát triển mạnh hơn. Giá trị những mảnh đất vàng đang tăng lên một cách đáng sợ, bài toán đặt ra hiện giờ chính là bài toán giữa nhà quản lý phát triển đô thị và nhà đầu tư. Việc quá nhiều người có quá nhiều kế hoạch phát triển những lô đất của mình mà thiếu tầm nhìn xa cũng vô tình làm cho thành phố mất sự kiểm soát.

Anh quan niệm thế nào về cái đẹp trong kiến trúc?

Cái đẹp không phải là câu trả lời hoàn hảo cho kiến trúc. Kiến trúc chính là để tạo ra một không gian dễ chịu, thoải mái nhất cho con người sống bên trong và bên ngoài. Có nhiều thứ bên trong nó lắm. Tôi cân nhắc nhiều đến con người hoạt động bên trong, công năng của nó, khí hậu, môi trường tác động, kiến trúc nhiệt đới... hơn là trang trí. Môi trường là yếu tố mạnh mẽ nhất giúp cân bằng tất cả những gì đang khủng hoảng trong cuộc sống. Kiến trúc bắt đầu khi bạn đặt cần thận hai viên gạch bên cạnh nhau... Cuộc sống vẫn tiếp tục. Nếu kiến trúc không làm cho cuộc sống con người tốt đẹp hơn, chắc chắn có điều gì sai ở trong đó. Kiến trúc là chứa đựng không gian và thời gian của thời

đại, nhưng đừng bỏ qua mong muốn được trường tồn và bất biến cùng thời gian.

Khi bắt đầu thiết kế một công trình kiến trúc, điều anh quan tâm nhất là gì?

Những nhà đầu tư Việt Nam chưa có suy nghĩ phải trả tiền xứng đáng cho nhà thiết kế, kiến trúc sư. Khi bắt đầu làm dự án, họ chưa hình thành trong đầu phải làm như thế nào; đến với nhà tư vấn thiết kế, đa số nhà đầu tư chỉ muốn được làm không công hơn là mua sản phẩm tư vấn thiết kế

với một lời hứa là nếu ý tưởng của anh được chấp thuận, tôi sẽ cho anh thầu xây dựng. Đó là điều tôi băn khoăn. Ở nước ngoài, nhà đầu tư sẵn sàng trả hàng triệu USD cho tư vấn. Chính vì vậy mà khách hàng của tôi phần lớn là nhà đầu tư nước ngoài ở Việt Nam.

Tôi năm nay đã 48 tuổi, 18 năm thiết kế ở Việt Nam,

Nếu kiến trúc không làm cho cuộc sống con người tốt đẹp hơn, chắc chắn có điều gì sai ở trong đó. Kiến trúc là chứa đựng không gian và thời gian của thời đại, nhưng đừng bỏ qua mong muốn được trường tồn và bất biến cùng thời gian.

tiến trình đó là những kinh nghiệm, trả giá rất lớn. 16 năm hình thành công ty, toàn bộ tâm sức của tôi là hàng ngày làm việc để cùng nhau nỗ lực học hỏi, xây dựng đội ngũ thiết kế, kiến trúc mang phong cách chuyên nghiệp, có năng lực hội nhập toàn cầu. Nhưng nhiều kiến trúc sư nước ngoài muốn mở rộng kinh doanh ở Việt Nam một cách nhanh nhất, sớm nhất, chính họ đã phá huỷ hoàn toàn quy luật. Họ ồ ạt kéo đến, sẵn sàng làm thiết kế miễn phí, nhận thầu xây dựng nhanh gọn, phá giá thị trường một cách có hệ thống. Không ai làm miễn phí mà có tác phẩm kiến trúc cả, những

công trình làm nhanh, làm ẩu, kiểu ăn xối đó đá phá vỡ những giá trị bền vững, làm ô nhiễm môi trường tốt đẹp của nghề kiến trúc.

Vì sao gặp rất nhiều khó khăn mà anh vẫn gắn bó với Việt Nam đến giờ này?

Tôi đến Việt Nam, trụ lại được và sống một cách hạnh phúc, vui vẻ vì tôi không đặt mục tiêu kiếm tiền lên hàng đầu. So với trước đây, cuộc sống của chúng tôi dễ chịu hơn nhiều. Vợ tôi là người Việt, con tôi học trường Việt, những quan hệ máu mủ đó giữ chân tôi lại. Chỉ cần đáp máy bay xuống Việt Nam trong vòng mười phút, có thể biết mình có yêu đất nước này hay không. Chỉ cần quá mười phút, có thể biết mình có tồn tại được ở Việt Nam hay không. Đó là những cảm giác không thể giải thích được. Mọi thứ ở đây đều rất hấp dẫn đối với tôi.

Anh nghĩ gì về tỷ lệ những người trẻ quá nhiều trong một thành phố đang phát triển như TP.HCM?

Năm 1996, khi tôi theo học tiếng Việt ở Việt Nam, hầu như ít ai biết tiếng Anh, vậy mà chỉ năm năm sau, hầu như thế hệ tuổi 20 đều biết nói tiếng Anh. Họ tiếp nhận văn hoá bên ngoài quá nhanh, hướng về tương lai rất lớn, có những suy nghĩ hoàn toàn khác biệt so với thế hệ U40. Tôi mong những thế hệ trước đừng cản trở thế hệ trẻ, đừng làm mọi thứ rối tung lên. Hãy để những người trẻ phát triển theo khả năng của họ. Thế hệ trẻ có khả năng làm được điều họ muốn, khả năng điều khiển điều họ cần. Một dân tộc tiếp cận được với văn hoá, ngôn ngữ thế giới nhanh chóng như vậy rất đáng để hoan nghênh.

Anh đã từng trải qua thất bại chưa? Anh học được gì từ những thất bại của chính mình?

Đối với người sáng tạo, việc gặp thất bại không phải là vấn đề lớn, bởi họ phải luôn luôn đối diện với nó. Nếu sợ thất bại thì không phải là người sáng tạo. Tôi luôn gặp rất nhiều vấn đề, nếu sợ nó thì không thể có khả năng sáng tạo. Sáng tạo là trải nghiệm, là dò dẫm bên trong chính mình.

Là công dân toàn cầu, anh có gặp trở ngại khi cần xác định là quê hương mình?

Tôi sống ở khắp nơi trên thế giới, và không quan trọng nữa về điểm nào đó tồn tại bên trong mình. Tôi ở đâu cũng được. Nhưng đó quả thật là một bối rối với hai đứa con của tôi.

Anh có đặt ra một quan niệm sống cho riêng mình?

Sống hết mình với từng ngày, cho dù ngày tốt hay ngày xấu. Sống trong hiện tại, sống để hướng tới.

bài và ảnh Kim Yến

Một công trình của Joshua W. Levine tại quận 7, TP.HCM. Ảnh: Rearchitecture VN